

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนในเขตกรุงเทพมหานคร (FACTORS INFLUENCING THE AWARENESS OF URBAN POLLUTION PROBLEMS AMONG STUDENTS IN FACULTIES OF COMMUNICATION ARTS, JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION IN BANGKOK)

รวิรัช ตวงวิไล 4636179 SHEV/ M

ศศ.ม. (สิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ขรรชงค์ อัมพวา, วท.ม. (ชีวสถิติ), วิลาสินี อโนมะศิริ, วท.ด. (เทคโนโลยีบริหารสิ่งแวดล้อม)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนในเขตกรุงเทพมหานคร ทำการศึกษาดัวยวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการจำแนกค่าคะแนนความตระหนักโดยใช้การวิเคราะห์จำแนกพหุ (Multiple Classification Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า ความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองของนักศึกษาสาขานิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 55.8 มีระดับความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองปานกลาง โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยเพศ ความรู้เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง การติดตามข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง ปัจจัยอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปรของค่าคะแนนความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองของนักศึกษาที่ศึกษาสาขานิเทศศาสตร์วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 7.5 (MULTIPLE R SQUARE = 0.075) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงพหุเท่ากับ 0.273 (MULTIPLE R = 0.273) แม้ผลการศึกษจะพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับที่ค่อนข้างน่าพอใจ แต่ยังมิใช่ข้อสังเกตว่า ความตระหนักของนักศึกษาในส่วนของความต้องการในการแสดงพฤติกรรมที่ จะเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนั้นยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยเห็นได้จากประเด็นคำถามถึงความรับผิดชอบที่ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมและการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองปรากฏว่านักศึกษา กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งในสัดส่วนที่น้อยกว่าประเด็นอื่น อาทิ ข้อคำถามว่า “ท่านจะแสวงหาโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานคร” นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่งเพียงร้อยละ 13.7 และคำถามว่า “ท่านต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพฯ” นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพียงร้อยละ 16.1 เห็นได้ว่ายังมีความจำเป็นที่จะต้องมีการเสริมแรงกระตุ้นที่เพียงพอที่จะทำให้ นักศึกษาเกิดความตระหนักในระดับที่มากกว่าการรับรู้และเข้าใจปัญหาสิ่งแวดล้อมเท่านั้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ ควรมีการกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความตระหนัก แม้ว่าจะอยู่ในระหว่างการศึกษา เพราะการจะแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้นั้นทุกคนในสังคมต้องรับผิดชอบร่วมกัน โดยการสร้างเสริมความรู้ในเรื่องมลภาวะทางเสียงและเรื่องปัญหาน้ำเน่าเสียและแนวทางการแก้ไขปัญหาเน่าเสียให้เพิ่มมากขึ้นเพราะนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในประเด็นดังกล่าวน้อย ควรเน้นให้มีการผลิตสื่อที่เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมออกเผยแพร่สู่สังคมผ่านเครือข่ายสื่อสารมวลชน โดยเน้นช่องทาง โทรทัศน์เป็นสำคัญเพราะจากการศึกษา นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนมากติดตามข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมผ่านทางสื่อโทรทัศน์ทุกวันมากที่สุด ส่วนสื่อในช่องทางอื่น เช่น วารสาร-หนังสือพิมพ์ วิทยุและสื่ออินเทอร์เน็ต ก็ควรได้รับการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้นเพราะความถี่ของผู้รับข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจากช่องทางดังกล่าวทุกวัน มากเป็นอันดับที่สองอันดับที่สามและอันดับที่สี่ ซึ่งไม่ควรมองข้าม อีกทั้งต้นทุนในการผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางดังกล่าวก็ราคาไม่สูงมากเท่าสื่อโทรทัศน์ และผู้รับข่าวสารสามารถทบทวนรายละเอียดซ้ำเพื่อความเข้าใจถึงปัญหาอย่างลึกซึ้งได้ง่ายกว่าสื่อโทรทัศน์

คำสำคัญ: นักศึกษา / กรุงเทพมหานคร / ความตระหนัก / สื่อสารมวลชน / ปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง

FACTORS INFLUENCING THE AWARENESS OF URBAN POLLUTION PROBLEMS AMONG STUDENTS IN FACULTIES OF COMMUNICATION ARTS, JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION IN BANGKOK

TAWATCHAI TUANGVILAI 4636179 SHEV / M

M.A. (ENVIRONMENT)

THESIS ADVISORS: YUNYONG AMPAWA.M.Sc. (BIOSTATISTICS),
WILASINEE ANOMASIRI, Ph.D. (TECHNOLOGY OF ENVIRONMENTAL
MANAGEMENT)

ABSTRACT

The purpose of this research was to study factors influencing the awareness of urban pollution problems among students in faculties of communication arts, journalism and mass communications in Bangkok, Data was collected by means of a questionnaire with 380 samples, and then analyzed by means of percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that 55.8 percent of the sample had a moderate level of awareness of urban pollution problems. Factors influencing this awareness included gender, knowledge of urban pollution problems, and follow-up of news about urban pollution problems. Despite this, it should be noted that in terms of the awareness of the need to do something about these problems just under 14 percent agreed at a high level that they would look for opportunities to express themselves in ways that would help solve environmental problems and only 16 percent highly agreed that they wanted to participate in solving these problems.

The recommendations are that there should be stimulus for students to become aware of environmental problems because this is a collective responsibility. There should be an emphasis on media production relating to environmental problems, focusing on TV because this is the most popular medium with students but also for magazines, newspapers, radio and Internet which are in the next rank of popularity and have lower production costs. Students could then review details to have a better and deeper understanding of the problem than that provided by TV alone.

KEY WORDS: STUDENT / BANGKOK / AWARENESS / MASS COMMUNICATION
/ URBAN POLLUTION PROBLEMS

131 pp.